

MENDELOVA UNIVERZITA V BRNĚ
LESNICKÁ A DŘEVAŘSKÁ FAKULTA
Ústav nábytku, designu a bydlení

ÚLOŽNÉ PROSTORY V MALÝCH BYTECH

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Úložné prostory v malých bytech vypracovala samostatně a veškeré použité prameny a informace uvádím v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů a v souladu s platnou Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací. Jsem si vědom/a, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně dne:

.....
podpis

ABSTRAKT

Pavla Zlámalová: Úložné prostory v malých bytech

Práce se věnuje problematice úložných prostorů z hlediska základních požadavků, typologie, ergonomie i antropometrie. Teoretické informace o úložném nábytku jsou doplněny průzkumem, který se zabývá objemem vybraných ukládaných předmětů a objemem úložných prostorů v domácnostech. Získané informace odhalují odlišnosti ve skladbě předmětů zejména z generačního hlediska.

Klíčová slova: úložné prostory, ukládání, objem předmětů, objem úložných prostor

ABSTRACT

Pavla Zlámalová: Storage spaces in small apartments

The work is focused on storage spaces, especially basic requirements, typology, ergonomics and anthropometry. Theoretical information about storage furniture are supplemented by the research, which explores the volume of selected stored objects and the volume of storage spaces in several apartments. The obtained information reveal differences in the composition of objects, especially generation differences.

Key words: storage spaces, storing, volume of objects, volume of storage spaces

OBSAH

1	ÚVOD	5
2	CÍL PRÁCE.....	6
3	METODIKA PRÁCE.....	6
4	ÚVOD DO PROBLEMATIKY.....	7
4.1	POJMY, NORMY, PŘEDPISY.....	7
4.1.1	NORMY SOUVISEJÍCÍ S ÚLOŽNÝM NÁBYTKEM	7
4.1.2	POJMY SOUVISEJÍCÍ S ÚLOŽNÝM NÁBYTKEM.....	7
4.1.3	ZÁKONY SOUVISEJÍCÍ S ÚLOŽNÝM NÁBYTKEM.....	8
4.2	ZÁKLADNÍ POŽADAVKY NA ÚLOŽNÉ PROSTORY.....	8
4.3	ERGONOMIE	9
4.4	ANTROPOMETRIE	9
4.5	MALÝ BYT - VYMEZENÍ POJMU	10
4.6	DRUHY ÚLOŽNÝCH PROSTORŮ.....	12
4.7	MATERÁLY A TECHNOLOGIE.....	14
5	PRŮZKUM	16
5.1	SOUHRNNÉ INFORMACE	16
5.2	CELKOVÝ PŘEHLED.....	18
5.3	VÝSLEDKY MĚŘENÍ.....	19
5.3.1	OBJEM UKLÁDANÝCH PŘEDMĚTŮ.....	19
5.3.2	PROCENTUÁLNÍ ZASTOUPENÍ UKLÁDANÝCH PŘEDMĚTŮ	23
5.3.3	OBJEM ÚLOŽNÉHO PROSTORU A UKLÁDANÝCH VĚCÍ NA OSOBU	23
5.3.4	HODNOCENÍ SPOKOJENOSTI	28
6	DISKUZE	30
7	ZÁVĚR	34
8	SUMMARY	34
9	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	35
10	SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK.....	36

1 ÚVOD

Úložné prostory má doma snad každý a většina z nás je nepřetržitě využívá. Ale je tomu opravdu tak? Máme úložné prostory všichni? A k čemu je využíváme? Má věk nějaký vliv na to, co skladujeme a kolik toho je? A co třeba velikost bytu – čím větší byt tím více úložných prostorů? Nebo snad měříme úložné prostory na osobu a každému z nás tedy dostačuje stejně velký prostor? A když už tedy téměř všichni ukládáme, splňují používané úložné prostory naše základní požadavky?

Možnosti ukládání a vlastní úložné prostory vznikají jako kompromis našich rozměrových, estetických a kapacitních představ s finančními, technologickými a prostorovými možnostmi. Vzhledem ke značné individualitě je tedy množství otázek na místě. Hlavní faktory formující skladbu a objem ukládaných předmětů závisí na věku jedince a velikosti obytného prostoru.

2 CÍL PRÁCE

Cílem první části práce je vytvořit ucelený a srozumitelný souhrn teoretických informací zabývajících se úložnými prostory. Na tyto informace navazuje část druhá, zabývajících se průzkumem úložných prostor a ukládaných předmětů v několika domácnostech, jejímž hlavním cílem je vysledovat vliv věku a velikosti obývaného prostředí. Všechny informace jsou přehledně zaznamenávány do tabulek, z nichž jsou následně utvořeny přehledné grafy popisující zjištěné skutečnosti. Cílem je také zprostředkovat čtenáři popis konkrétních míst a situací, jenž úložné prostory účastníci se průzkumu ovlivňují.

3 METODIKA PRÁCE

Teoretická stránka problematiky popisovaná v první části práce se zabývá několika tématy. Obsahové sdělení této části čerpá informace zejména z dostupné literatury a internetových zdrojů.

Část práce zabývajících se průzkumem vychází z dat, která byla během průzkumu získána a naměřena v deseti jednotlivých brněnských bytech o různých výměrách. Mezi respondenty se nacházeli muži i ženy tří věkových kategorií. Měřena byla obytná plocha bytu, objem úložných prostor s rozlišením vestavěných a samostatných a také objem vybraných skupin ukládaných předmětů. Ve většině případů byly úložné prostory zdokumentovány také fotograficky. Součástí průzkumu je také subjektivní hodnocení spokojenosti respondentů s úložnými prostory. Souhrnné informace jsou doplněny statistickými charakteristikami, pro jejichž výpočet se užívají následující vztahy:

Aritmetický průměr:
$$\bar{x} = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n x_i$$

Směrodatná odchylka:
$$s = \sqrt{\frac{1}{N-1} \sum_{i=1}^N (x_i - \bar{x})^2}$$

Variační koeficient:
$$v = \frac{s}{\bar{x}}$$

Získaná data jsou dále zpracovávána v tabulkách a grafech pro přehledné znázornění informací, jež z nich vyplývají.

4 ÚVOD DO PROBLEMATIKY

4.1 POJMY, NORMY, PŘEDPISY

4.1.1 NORMY SOUVISEJÍCÍ S ÚLOŽNÝM NÁBYTKEM

Termíny a definice jsou ustanoveny v ČSN 91 0000, dále jsou či mohou být s úložným nábytkem spjaty tyto normy:

- ČSN 91 0001 – Dřevěný nábytek – Technické požadavky, 2007
- ČSN 91 0100 - Nábytek - Bezpečnostní požadavky, 2006
- ČSN 91 0102 - Nábytek - Povrchová úprava dřevěného nábytku - Technické požadavky, 2006
- ČSN 91 0412 - Úložný nábytek - Technické požadavky, 2011
- ČSN EN 14749 - Bytový a kuchyňský úložný nábytek a pracovní desky - Bezpečnostní požadavky a metody zkoušení, 2006
- ČSN EN 15706 - Kování pro nábytek - Pevnost a odolnost kování u posuvných dveří, 2009
- ČSN EN 14073-2 - Kancelářský nábytek - Úložný nábytek - Část 2: Bezpečnostní požadavky, 2005
- ČSN EN 14073-3 - Kancelářský nábytek - Úložný nábytek - Část 3: Metody zkoušení pro stanovení stability a pevnosti konstrukce, 2005
- ČSN EN 14074 - Kancelářský nábytek - Stoly, pracovní desky a úložný nábytek - Metody zkoušení pro stanovení pevnosti a odolnosti pohyblivých částí, 2005¹

4.1.2 POJMY SOUVISEJÍCÍ S ÚLOŽNÝM NÁBYTKEM

Pojem úložný nábytek je definován ve výše zmíněné normě ČSN 91 0000 Nábytek – Názvosloví jako: „Nábytek určený k uložení věcí a potravin nebo pro jiný účel ukládání“.

Mezi zástupce této nábytkové skupiny patří:

- SKŘÍŇ - úložný nábytek zhotovený z plošných součástí, opatřený zády, popř. dveřmi
- SKŘÍŇKA –skříň menší než 1,2m
- SKŘÍŇOVÁ STĚNA - sestava ze skříní a skříněk, popř. polic, tvořící funkční celek

¹ Normy ČSN, EN. Nábytkářský informační systém [online]. [cit. 2016-03-01]. Dostupné z: <http://www.n-i-s.cz/cz/normy-csn-en/page/30/>

- SKŘÍŇOVÁ PŘÍČKA - sestava úložného nábytku, která rozděluje prostor na dvě části a je ohraničena konstrukcí stavby nahoře, dole a alespoň z jednoho boku; může být přístupná z obou stran nebo může být průchozí
- VESTAVNÁ SKŘÍŇ - skříň konstruovaná pro umístění do prostoru vymezeném stěnami stavby tak, že se stává součástí stavby a vizuálně se uplatňuje jen její přední plocha nebo její přední a boční plocha
- LÍSTKOVNICE - nábytková jednotka sloužící k vertikálnímu ukládání spisů, Kdy výškový rozměr odpovídá normalizovaným formátům papíru
- REGÁL - nábytek úložný, tvořený policemi, boky nebo rošty
- ZÁSUVKA - výsuvná část výrobku, určená k ukládání předmětů

4.1.3 ZÁKONY SOUVISEJÍCÍ S ÚLOŽNÝM NÁBYTKEM

- Zákon č. 22/1997 Sb. – O technických požadavcích na výrobky
- Zákon č. 102/2001 Sb. – O obecné bezpečnosti výrobků
- Zákon č. 634/1992 Sb. – O ochraně spotřebitele
- Zákon č. 59/1998 Sb. – O odpovědnosti za škodu působenou vadou výrobku²

4.2 ZÁKLADNÍ POŽADAVKY NA ÚLOŽNÉ PROSTORY

Požadavky na úložné prostory jsou velice proměnlivé, ať již z hlediska historického vývoje, vývoje jedince či globálních změn životního stylu. Z definice uvedené v normě: „Nábytek určený k uložení věcí a potravin nebo pro jiný účel ukládání“ můžeme vyvodit, že nás v této problematice zajímá zejména skladba ukládaných předmětů, případně do jakých úložných prostor je ukládáme. Dalším zajímavým aspektem úložných prostor však je, jak jsou ukládané věci přístupné.³

Úložný nábytek by tedy měl odrážet neustále se měnící skladbu, množství a rozměry ukládaných předmětů. Důležitým požadavkem pro jeho funkčnost se tedy stává:

- **Rozměr**, který by měl respektovat velikost a množství předmětů, jež budou ukládány, zároveň by však měla být volba rozměrů vztažena k prostoru, v němž se bude úložný nábytek nacházet

² BRUNECKÝ, Petr, Boris HÁLA a Martin KOVAŘÍK. Nábytkářský informační systém "NIS". Brno: Ircaes, 2011

³ Nábytkářský informační systém. <http://www.n-i-s.cz> [online]. [cit. 2016-03-17]. Dostupné z: <http://www.n-i-s.cz/cz/vseobecne-pozadavky/page/178/>

- **Přehlednost**, která napomáhá v orientaci při hledání konkrétních předmětů, šetří náš čas. Přehledné dělení je v současné době zajišťováno nejrůznějším vnitřním vybavením, jako jsou například drátěné systémy, dělené zásuvky atp.
- **Poloha**, umístěním úložných prostor v rámci interiéru se snažíme nekomplikovat komunikace či dispozici, naopak spíše využívat jinak nevyužitelné prostory⁴

4.3 ERGONOMIE

„Ergonomie je vědecká disciplína založena na porozumění interakcí člověka a dalších složek systému. Aplikací vhodných metod, teorie i dat zlepšuje lidské zdraví, pohodu i výkonnost. Přispívá k řešení designu a hodnocení práce, úkolů, produktů, prostředí a systémů, aby byly kompatibilní s potřebami, schopnostmi a výkonnostním omezením lidí. Ergonomie je systémově orientovaná disciplína, která prakticky pokrývá všechny aspekty lidské činnosti.“ Takto byla ergonomie definována dle Mezinárodní ergonomické asociace v roce 2000.⁵

Ergonomie se tedy mimo jiné týká tvorby nejbližšího okolí člověka, kterým může být například nábytek. Nábytek by tedy měl být dle ergonomických zásad vytvářen tak, aby zabezpečoval dostatečný komfort při různých činnostech, předcházel nezdravému zatěžování lidského organismu, napomáhal zlepšovat kvalitu prováděných činností a minimalizovat únavu.

4.4 ANTROPOMETRIE

Antropometrie se zabývá měřením lidského těla. Získané poznatky jsou velice důležité z hlediska dimenzování nábytku i ploch nutných k manipulaci s ukládanými předměty. Rozměry nábytku se tedy odvíjí nejen od velikosti a objemu ukládaných předmětů, ale také od proporcí lidského těla. Stejně tak, jako se mění skladba ukládaných věcí, mění se i proporce lidského těla. Rozdíly se mění v závislosti na věku, pohlaví, původu a mnoha dalších faktorech.

⁴ FIŠEROVÁ, Hana. *Úložné prostory*. 1. vyd. Brno: ERA, 2006. Bydlíme. ISBN 80-736-6061-X.

⁵ *BOZP info* [online]. [cit. 2016-03-17]. Dostupné z: http://www.bozpinfo.cz/knihovna-bozp/citarna/tematicke_prilohy/ergonomie/ergonomie1.html

Pro uživatele úložného nábytku jsou důležité tyto antropometrické rozměry:

- výška očí vstojе – výška viditelné plochy vstojе
- výška očí vsedě – výška viditelné plochy
- dosah vzhůru vstojе – maximální dosah vstojе
- dosah vzhůru vsedě – maximální dosah vsedě
- dosah v předpažení – výška dosahu v předpažení
- dosah vzhůru ve stojе na špičkách^{6,7}

4.5 MALÝ BYT - VYMEZENÍ POJMU

Otázku minimálního bydlení si v průběhu let pokládalo mnoho tuzemských i zahraničních architektonických generací. Význam minimálního bytu se měnil jak v rámci regionů, tak v rámci doby. Na významu nabylo řešení této otázky zejména po 2. světové válce, jejímž výsledkem jsou byty v panelových domech s běžnými rozměry na hranici hygienické normy. (Ložnice pro jednoho 8m², pro dva 12m² a plochou obytných místností okolo 17m²).⁸

Tabulka 1 Průměrná obytná plocha bytů ve vybraných krajích⁹

	Průměrná obytná plocha na 1 byt (m ²)	Průměrná obytná plocha na 1 osobu (m ²)
Jihomoravský kraj	66,7	32,0
Jihočeský kraj	67,6	33,7
Kraj Vysočina	68,9	32,5
Středočeský kraj	72,1	34,3
Zlínský kraj	66,9	31,4

Zdroj dat: Český statistický úřad; Sčítání lidu, domů a bytů 2011

⁶ Antropometrie [online]. [cit. 2016-03-18]. Dostupné z: <http://www.n-i-s.cz/cz/antropometrie/page/34/>

⁷ Ergonomie obsluhy [online]. [cit. 2016-03-18]. Dostupné z: <http://www.n-i-s.cz/cz/ergonomie-obsluhy/page/277/>

⁸ SLOBODA, Igor. *Malý byt*. 1. vyd. Brno: ERA, 2007. Bydlíme. ISBN 978-80-7366-093-2

⁹ ČSÚ [online]. [cit. 2016-03-18]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/shortUrl?su=5da0c67d>

Tabulka 2 Průměrný počet obytných místností a průměrná obytná plocha ve vybraných městech¹⁰

	Průměrný počet obytných místností s podlahovou plochou 8m ² a více	Průměrná obytná plocha na 1 byt (m ²)
Brno	3,4	57,9
Jindřichův Hradec	3,7	64,0
Jihlava	3,5	60,8
Praha	3,2	57,8
Zlín	3,5	59,8
Prostějov	3,4	60,0

Zdroj dat: Český statistický úřad; Sčítání lidu, domů a bytů 2011

Ze statistik Českého statistického úřadu je zřejmé, že se hodnocení životní úrovně obyvatelstva posuzuje zejména z hlediska plošných výměr jednotlivých bytů a počtu místností s podlahovou plochou větší než 8m². Dle údajů získaných sčítáním lidu v roce 2001 činila průměrná plocha bytu v ČR 49,5m². Údaje z roku 2011 uvádí průměrnou obytnou plochu bytu v ČR 65,3m².^{11, 12}

Tabulka 2 Bytové domy dokončené v letech 2001-2004¹²

Rok dokončení	Počet bytů	Průměrná obytná plocha bytu (m ²)
2001	5 912	48,0
2002	6 393	43,7
2003	7 720	49,3
2004	10 722	47,5

Tabulka 3 Průměrná obytná plocha bytu dle počtu osob v bytě¹³

	Počet osob v bytě						Obydlené byty celkem
	1	2	3	4	5	6 a více	
Průměrná obytná plocha bytu v m²	52,1	62,3	70,4	77,7	84,1	89,9	65,3

Zdroj dat: Český statistický úřad; Sčítání lidu, domů a bytů 2011

Z údajů vydaných Českým statistickým úřadem lze zhodnotit, že průměrná obytná plocha bytů je menší v obcích s vyšším počtem obyvatel, naopak u obcí s nižším počtem obyvatel plocha bytů roste. Ačkoliv se mezi léty 2001-2004 stavěly byty s obytnou plochou průměrně menší než byl průměr z roku 2001, byla měřením v roce 2011 zjištěna průměrná podlahová plocha o více než 15m² větší.

¹⁰ ČSÚ [online]. [cit. 2016-03-18]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/shortUrl?su=4f8b6d02>

¹¹ ČSÚ [online]. [cit. 2016-03-18]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/shortUrl?su=730c937d>

¹² SLOBODA, Igor. *Malý byt*. 1. vyd. Brno: ERA, 2007. Bydlíme. ISBN 978-80-7366-093-2.

¹³ ČSÚ [online]. [cit. 2016-03-18]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/shortUrl?su=730c937d>

Ve své práci budu vycházet z novějších údajů, tedy ze Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011. Na základě průměrného bytu o velikosti 65,3m² a více než třemi obytnými místnostmi stanovuji jako byt malý byt o obytné ploše do 40m² s nejméně dvěma obytnými místnostmi.

4.6 DRUHY ÚLOŽNÝCH PROSTORŮ

Typů úložných prostor je stejně jako možných ukládaných věcí nespočet. Můžeme je dělit a třídit z nejrůznějších hledisek. Obecně však lze říci, že rozlišujeme tři hlavní způsoby uspořádání věcí:

- Vestavný úložný nábytek
- Samostatný úložný nábytek
- Venku – vystavování

Ačkoliv vestavný úložný nábytek zabírá určitou podlahovou plochu, poskytuje velké množství prostor pro ukládání věcí, skrytých za jednoduchými dvířky často tvořícími dojem stěny. Uplatňuje se zejména v malých prostorech, kde by několik samostatně stojících klasických skříní nevyužívalo maximum volného místa či působilo nesourodě a rušivě. Vestavný nábytek je také vytvářen do prostorů, které jsou samostatně stojícím nábytkem těžko využitelné – např. prostor pod schody. Volba vnitřního vybavení je značně individuální a umožňuje vytvořit ukládací prostor dle potřeb daných uživatelů, nemusí se však vždy jednat jen o vestavěnou skříň, věstaveny mohou být i zásuvky, lavice, police a jiné.

Obrázek 1 Vestavný úložný prostor pod schody

Obrázek 2 Vestavný úložný prostor předsíně

Klasický samostatný nábytek zahrnuje od tradičně používaných truhel přes komody, kredence až po jednoduché koše či krabice téměř vše. Materiálová skladba, stejně tak jako design jednotlivých kusů je velice rozmanitá. Výhodou samostatného nábytku je jeho přemístitelnost, ať už v rámci místností či z bytu do bytu. Další výhodou může být jednoduchost, s jakou se dají jednotlivé kusy pořídit, nevýhodou se však může stát diverzita jednotlivých dílů a jejich nesourodost.

Obrázek 3 Truhla jako samostatný úložný nábytek

Obrázek 4 Samostatný úložný nábytek

Vystavování, ať už v kterékoliv místnosti by mělo mít svůj smysl. Vystavením předmětů na policích, parapetech či jinde v bytě bychom si především měli dělat radost, pohled na oblíbené předměty přispívá k pohodě bydlení. Odhaleny mohou být také předměty denní potřeby např. v kuchyni. Vystavené předměty a dopňky jsou vhodným nástrojem pro dekorování bytu a dodávají mu jedinečný ráz. Tyto předměty můžeme také snadno dle potřeby měnit.¹⁴

¹⁴ CONRAN, Terence. *Úložné prostory a jejich uspořádání*. V Praze: Slovart, c2006. ISBN 80-720-9805-5.

Obrázek 5 Otevřené police v koupelně

Obrázek 6 Ukládání vystavováním

4.7 MATERIÁLY A TECHNOLOGIE

Neustálý vývoj materiálů a nových technologií umožňuje zkvalitňovat a vylepšovat způsoby ukládání. Doby, kdy byly předměty ukládány nepřehledně v truhlách, jsou dávno pryč. V současné době se můžeme setkat s nepřeberným množstvím možností, jak věci ukládat – plastové či síťované koše a přihrádky umožňují orientovat se v celém objemu úložiště; nejrůznější drátěné otočné či výsuvné konstrukce využívají prostor hlubokých, nejen

rohových skříněk, které byly dříve nedostupné, výklopné botníky snižují své prostorové nároky atd. Nedostatek místa pro ukládání oblečení se dá řešit vakuovými pytlí, které odsátím vzduchu dokáží zmenšit objem textilu až na čtvrtinu. Příkladem dalších vylepšení v oblasti ukládání a organizace mohou být nejrůznější speciální ramínka (na šátky, kravaty, sukně,...), závěsné organizéry a kapsáře, vnitřní rozdělení zásuvek a mnoho dalšího.

Obrázek 7 - Věšák na ramínka

Obrázek 8 - Ramínko na kravaty

5 PRŮZKUM

5.1 SOUHRNNÉ INFORMACE

Teoretických informací ohledně nábytku pro ukládání věcí je opravdu mnoho. V nejrůznějších publikacích se setkáváme s radami co, jak a kde nejlépe ukládat, jak vytvářet nová potřebná úložiště věcí či jaký nábytek bychom doma měli mít. K ukládání šatů potřebujeme šatní tyč, pro boty botník, na knihy knihovnu, na peřiny peřináč,... Ale je tomu opravdu tak? Co skutečně lidé ukládají? A do jakých úložných prostor?

V průzkumu jsem se tedy zaměřila na to, co lidé ukládají nejčastěji, konkrétně jsem měřila objem, který je běžně věnován ukládání:

- Oblečení a doplňků
- Knih
- Multimédií
- Sportovních potřeb
- Potřeb zájmových aktivit

Zároveň je měřen objem úložných prostor ve vestavěném nábytku a objem samostatného úložného nábytku. Jak již bylo zmíněno v předešlých kapitolách – skladba ukládaných předmětů i samotného nábytku se mění s dobou i věkem a z tohoto důvodu jsou respondenti průzkumu rozděleni do tří kategorií.

Tabulka 4 - Věkové kategorie respondentů

Věkové kategorie		
Kategorie 1	Kategorie 2	Kategorie 3
do 30let	30 – 60let	nad 60let

Vliv na úložné prostory v bytě má bezpochyby také jeho obytná plocha, případně zda disponuje dalšími úložnými prostory mimo obytnou plochu bytu (sklep, půda, garáž,...). Ačkoliv se práce zabývá úložnými prostory v malých bytech, pro srovnání jsou provedeny průzkumy i v bytech větších.

Tabulka 5 - Kategorie velikosti bytů

Velikost bytů		
Kategorie 1	Kategorie 2	Kategorie 3
do 40m²	40 - 80m²	nad 80m²

V rámci průzkumu bylo provedeno také hodnocení spokojenosti a úložnými prostory v několika kategoriích. Respondenti hodnotili spokojenost na základě následující tabulky.

Tabulka 6 - Hodnocení spokojenosti s úložnými prostory

Hodnocení spokojenosti			
Velmi spokojen	Spokojen	Nespokojen	Velmi nespokojen
1	2	3	4

Tabulka 7 - Seznam bytů

	Obytná plocha bytu (m ²)	Dispozice bytu	Počet obyvatel (respondenti + spolubydlíci)	Věková kategorie	Úložné prostory mimo obytnou plochu bytu
Byt č. 1	82	3+1	2+1	2	Ano
Byt č. 2	38	1+1	2+0	1	Ne
Byt č. 3	67	2+1	2+0	2	Ne
Byt č. 4	105	3+1	2+1	2	Ano
Byt č. 5	65	2+1	2+1	1	Ano
Byt č. 6	35	1+1	1+0	3	Ne
Byt č. 7	40	1+1	2+0	3	Ne
Byt č. 8	37	1+1	1+0	1	Ano
Byt č. 9	35	1+1	2+0	1	Ne
Byt č. 10	39	1+1	2+0	1	Ne

Podrobné informace o jednotlivých bytech jsou k dispozici v příloze.

5.2 CELKOVÝ PŘEHLED

Tabulka 8 - Souhrnné informace z měření

informace						Objem ukládaných předmětů (m3)						Objem prostor (m3)			hodnocení spokojenosti			
Byt	obytná plocha bytu (m2)	dispozice bytu	kategorie bytu	počet obyvatel	věková kategorie	oblečení	knihy	multimédia	sport	zájmy	celkem	vestavný	Samostatný	celkem	rozměr	Přehlednost	Poloha	Průměr
1	82	3+1	3	2	2	9,80	1,64	0,39	0,00	0,47	12,30	6,24	7,20	13,44	3	3	2	2,67
2	38	1+1	1	2	1	3,03	0,17	0,04	0,05	0,29	3,58	0,00	4,26	4,26	2	3	2	2,33
3	67	2+1	2	2	2	8,80	0,55	0,07	1,02	0,40	10,84	10,79	2,63	13,42	3	3	1	2,33
4	105	3+1	3	2	2	3,19	0,25	0,12	0,39	2,51	6,46	1,80	4,96	6,76	1	4	2	2,33
5	65	2+1	2	2	1	2,63	3,18	0,18	0,00	0,10	6,09	0,34	6,28	6,62	4	3	1	2,67
6	35	1+1	1	1	3	2,37	0,22	0,00	0,00	0,18	2,77	1,49	2,46	3,95	1	3	3	2,33
7	40	1+1	2	2	3	4,75	0,26	0,00	0,00	0,93	5,94	1,78	4,89	6,67	1	2	2	1,67
8	37	1+1	1	1	1	0,35	0,00	0,01	1,30	0,00	1,66	0,00	4,80	4,80	1	1	1	1,00
9	35	1+1	1	2	1	3,50	0,78	0,05	0,03	0,41	4,77	1,22	4,49	5,71	2	1	1	1,33
10	39	1+1	1	2	1	1,90	0,37	0,01	0,73	2,21	5,22	2,48	4,59	7,07	1	2	1	1,33
Směrodatná odch.	23,16		0,78	0,40	0,78	2,85	0,92	0,12	0,47	0,84	3,17	3,22	1,36	3,25	1,04	0,92	0,66	0,58
Průměr	54,30		1,70	1,80	1,70	4,03	0,74	0,09	0,35	0,75	5,96	2,61	4,66	7,27	1,90	2,50	1,60	2,00
Maximum	105,00		3,00	2,00	3,00	9,80	3,18	0,39	1,30	2,51	12,30	10,79	7,20	13,44	4,00	4,00	3,00	2,67
Minimum	35,00		1,00	1,00	1,00	0,35	0,00	0,00	0,00	0,00	1,66	0,00	2,46	3,95	1,00	1,00	1,00	1,00
Variační koef. [%]	42,64		45,94	22,22	45,94	70,74	124,63	132,26	132,64	112,35	53,18	123,02	29,13	44,70	54,95	36,88	41,46	28,87

Z uvedeného přehledu vyplývá, že průzkum byl prováděn v deseti bytech s převážně malou až středně velkou obytnou plochou o nejčastější dispozici 1+1. Jednoznačně nejvíce úložných prostor je v domácnostech věnováno oblečení, přičemž se domácnost s největším a nejmenším objemem skladovaného oblečení liší o více než 9m³. Celkový objem skladovacích prostor činí průměrně 7,27m³ a rozdíl mezi bytem s nejobemnějšími a nejméně objemnými úložnými prostory je téměř 10m³. Další informace vycházející z měření jsou popsány v následujících tabulkách. Je však nutné upozornit, že průzkum je pouze orientační, jelikož byl prováděn v malém rozsahu a nezohledňuje všechny aspekty.

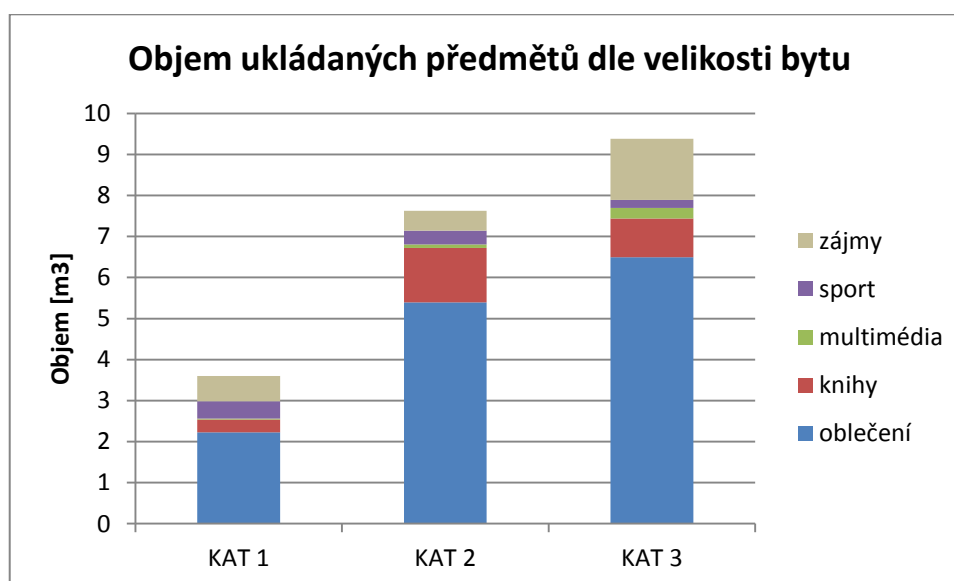
5.3 VÝSLEDKY MĚŘENÍ

5.3.1 OBJEM UKLÁDANÝCH PŘEDMĚTŮ

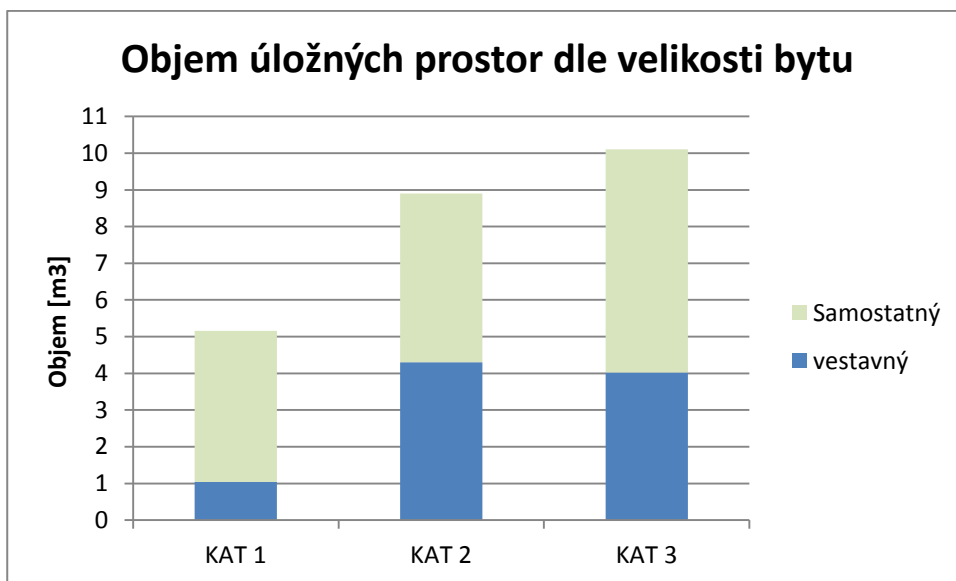
A) DLE VELIKOSTI BYTU

Tabulka 9 - Objem ukládaných předmětů a úložných prostor - dle velikosti bytu

Kategorie velikosti	Objem ukládaných předmětů (m ³)						Objem prostor (m ³)		
	oblečení	knihy	multimédia	sport	zájmy	celkem	vestavný	Samostatný	celkem
KAT 1	2,23	0,31	0,02	0,42	0,62	3,60	1,04	4,12	5,16
KAT 2	5,39	1,33	0,08	0,34	0,48	7,62	4,30	4,60	8,90
KAT 3	6,50	0,95	0,26	0,20	1,49	9,38	4,02	6,08	10,10

Obrázek 9 - Objem ukládaných předmětů - dle velikosti bytu

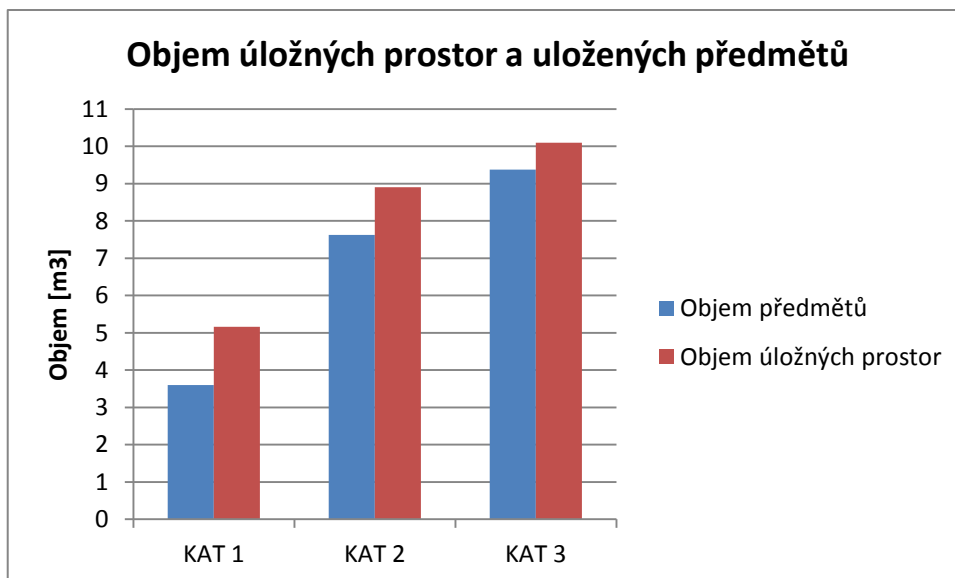

Obrázek 10 - Objem úložných prostor - dle velikosti bytu

Uvedená tabulka a grafy zobrazují průměrné hodnoty objemu ukládaných předmětů a objemu úložných prostor v kategoriích 1-3. Z výsledků je zřejmé, že s velikostí obytné plochy bytu roste i objem úložných prostor a stejně tak objem ukládaných předmětů.

Ve všech kategoriích převažuje svým objemem samostatný úložný nábytek, místa ve vestavěných úložnících je méně. Ať už se jedná o byty malé či velké, vždy je skladováno nejvíce oblečení. Zajímavé je, že čím větší jsou byt a úložné prostory, tím je skladováno oblečení více. Tuto tendenci vykazují také multimédia.

Objem ostatních sledovaných skupin předmětů na velikosti bytu zřejmě nijak nezávisí a jejich množství je ovlivněno jinými faktory.

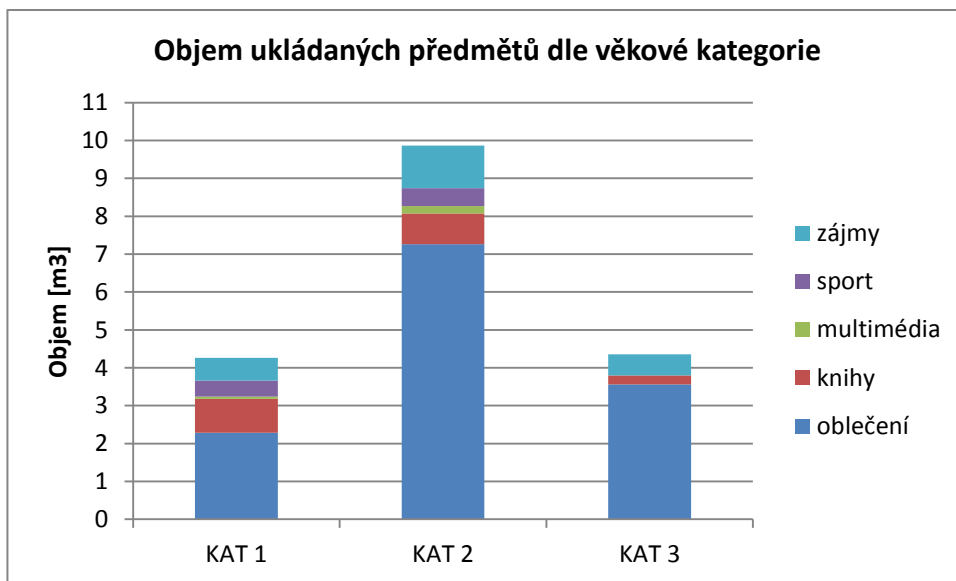
Obrázek 11 - Využití úložných prostor

Obrázek 11 porovnává objem úložných prostor s objemem předmětů v nich uložených. Překvapivé je, že čím větší úložné prostory jsou, tím více jsou zaplněny. Pro představu: u malých bytů plní zkoumané předměty téměř 70% úložných prostor, úložné prostory v bytech středně velkých jsou plny z 86% a v bytech nad 80m² je to téměř 93%. Odůvodnění může být snad takové, že v malých bytech si lidé spíše rozmyslí, které předměty a v jakém množství skladují, jelikož jsou si vědomi, že objemy skříní nejsou nekonečné. Velké byty s množstvím úložných prostor naplňují obyvatele dojmem, že mají dostatek místa a tudíž není nutné být při výběru ukládaných předmětů příliš kritický.

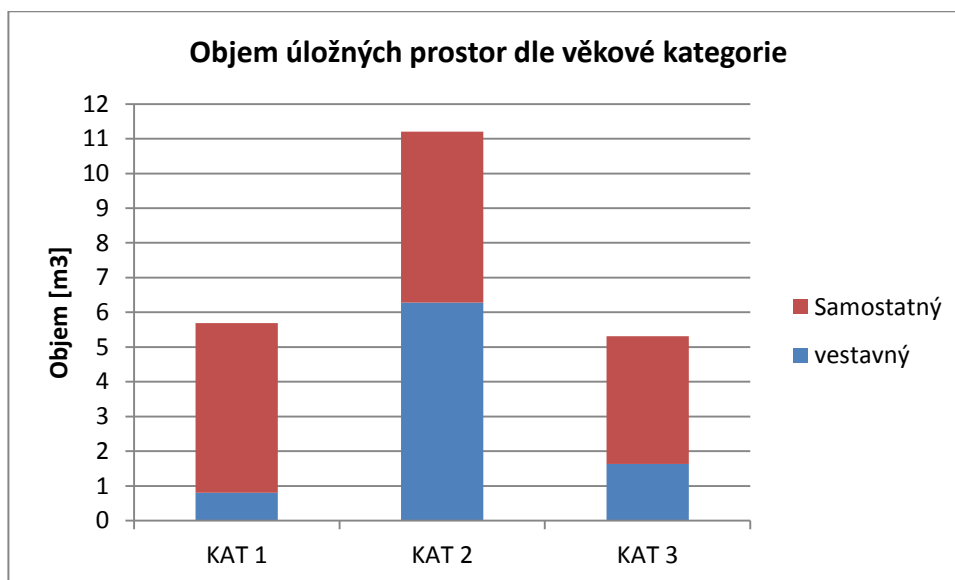
B) DLE VĚKOVÉ KATEGORIE

Tabulka 10 - Objem předmětů a prostor - dle věkové kategorie

Věková kategorie	Objem ukládaných předmětů (m ³)						Objem prostor (m ³)		
	oblečení	knihy	multimédia	sport	zájmy	Celkem	vestavný	Samostatný	Celkem
KAT 1	2,28	0,90	0,06	0,42	0,60	4,26	0,81	4,88	5,69
KAT 2	7,26	0,81	0,19	0,47	1,13	9,87	6,28	4,93	11,21
KAT 3	3,56	0,24	0,00	0,00	0,56	4,36	1,64	3,68	5,31

Obrázek 12 - Objem ukládaných předmětů - dle věkové kategorie

Obrázek 13 - Objem ukládaných předmětů - dle věkové kategorie

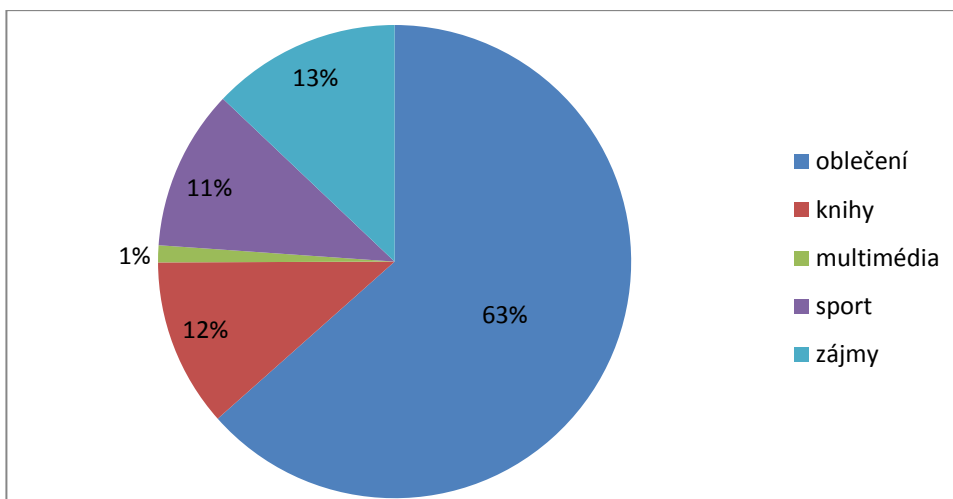
Uvedená tabulka a grafy opět pracují s daty průměrnými pro dané skupiny. Z dat je zřejmé, že nejvíce předmětů i úložných prostor vlastní respondenti ve věku 30 – 60let. Tento výsledek je však značně ovlivněn skutečností, že dvojice respondentů z této kategorie vlastní velký byt kategorie 3 a další dvojice vlastní šatnu.

Věk respondentů má vliv zejména na vlastnictví multimédií a sportovních potřeb. Éra CD a DVD nejvíce zasáhla kategorii 2, lidé nad 60let žádná multimédia nevlastní a nejmladší kategorie jich má přibližně třikrát méně. Sportovní potřeby zabírají u obou kategorií do 60let přibližně stejný objem, ovšem u respondentů starších 60 let již žádné sportovní potřeby nenajdeme.

5.3.2 PROCENTUÁLNÍ ZASTOUPENÍ UKLÁDANÝCH PŘEDMĚTŮ

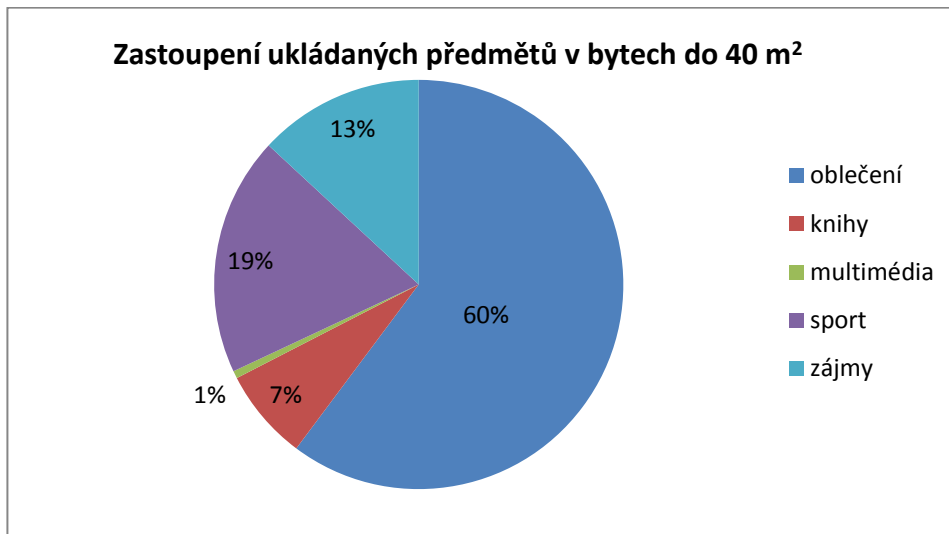
Tabulka 11 - Procentuální zastoupení předmětů ve všech bytech

Byt	Objem ukládaných předmětů (%)					
	oblečení	knihy	multimédia	sport	zájmy	celkem
1	80	13	3	0	4	100,00
2	85	5	1	1	8	100,00
3	81	5	1	9	4	100,00
4	49	4	2	6	39	100,00
5	43	52	3	0	2	100,00
6	86	8	0	0	6	100,00
7	80	4	0	0	16	100,00
8	21	0	1	78	0	100,00
9	73	16	1	1	9	100,00
10	36	7	0	14	42	100,00
PRŮMĚR	63	12	1	11	13	100,00

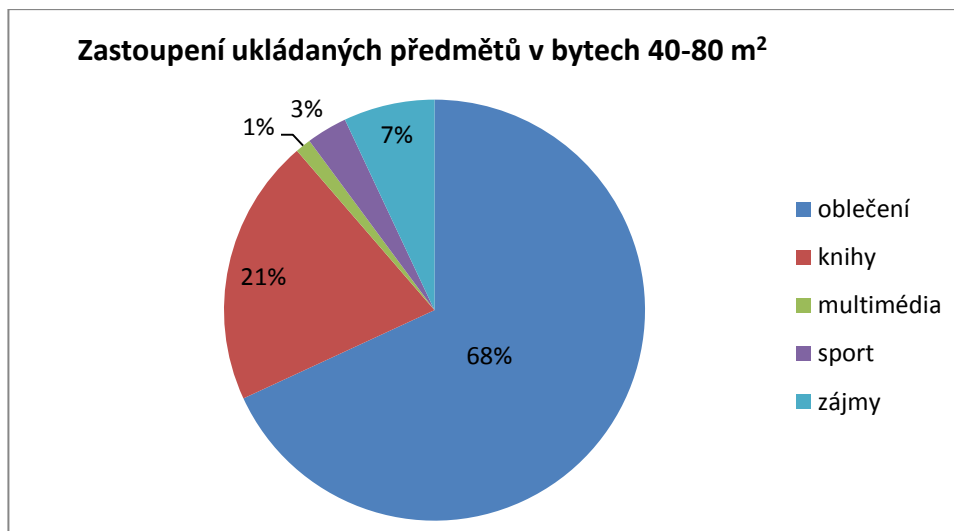
Obrázek 14 - Graf procentuálního zastoupení ukládaných předmětů ve všech bytech

A) DLE VELIKOSTI BYTU

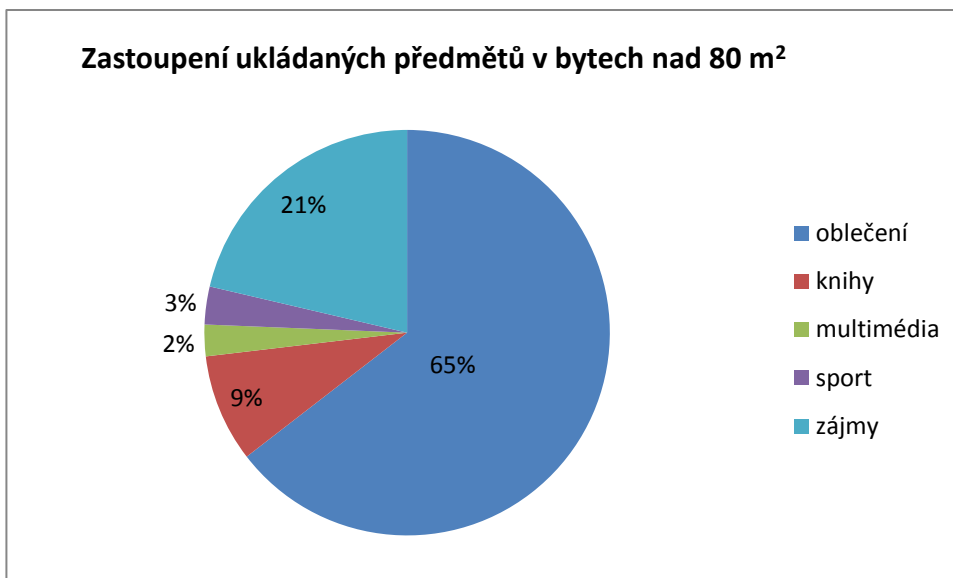
Obrázek 15 - Graf procentuálního zastoupení předmětů

U malých bytů zabírá nejvíce místa oblečení, následují sportovní potřeby, zájmové potřeby, knihy a nejméně objemu zabírají multimédia, což je samozřejmě dáno i rozměry multimédií, které jsou značně menší než například rozměry většiny knih.

Obrázek 16 - Graf procentuálního zastoupení předmětů

Středně velké byty disponují o něco vyšším procentem objemu oblečení, avšak oproti malým bytům výrazně ubylo potřeb sportovních a zájmových. Naopak značně vzrostlo procento skladovaných knih. Multimédia zůstávají v téměř zanedbatelná.

Obrázek 17 - Graf procentuálního zastoupení předmětů

Velké byty dosahují podobných výsledků co se oblečení týče s předešlými dvěma kategoriemi. Velké procento skladovaných předmětů v těchto bytech tvoří zájmové potřeby, zatímco potřeby sportovní zauímají téměř stejný objem jako multimédia.

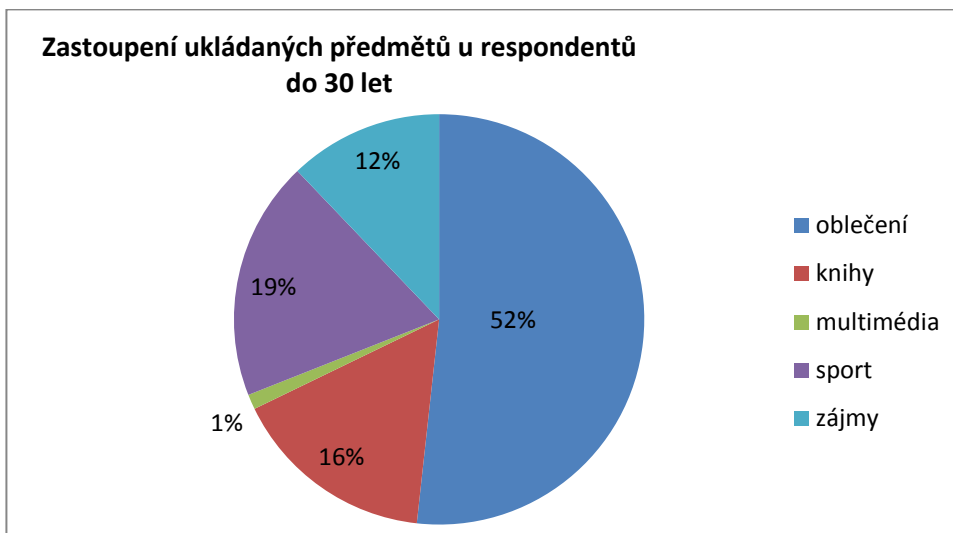
Tabulka 12 - Souhrnná tabulka

Velikost bytu	Objem ukládaných předmětů v %				
	oblečení	knihy	multimédia	sport	zájmy
Do 40m ²	60	7	1	19	13
40-80m ²	68	21	1	3	7
Nad 80m ²	65	9	2	3	21

Z výsledků průzkumu vyplývá, že procentuální zastoupení oděvů je ve všech kategoriích bytů přibližně stejné. Zastoupení knih je dle výsledků nejvyšší v bytech s plochou 40 – 80m², čemuž však nelze přikládat velkou váhu, jelikož mezi tři zástupce bytů této kategorie spadá i byt č. 5, který disponuje největším zastoupením knih ze všech bytů (52% objemu ukládaných předmětů – tj. o 40% více než je celobytový průměr). Nejméně výraznou složku objemu ukládaných předmětů tvoří multimédia, která svého maxima dosahují ve velkých bytech. Sportovní potřeby zabírají nejvíce místa v malých bytech, což může být způsobeno třemi faktory: 1) Malé byty v převážné většině nedisponují úložnými prostory mimo plochu bytu a tudíž musí být sportovní potřeby ukládány v bytě. 2) Malé byty jsou obývány zejména mladými lidmi, kteří mají ke sportu blíže. 3) Mezi pěti zástupci malých bytů se vyskytuje byt č. 8 s extrémním zastoupením sportovních potřeb (78% objemu ukládaných předmětů – tj. o 67% více než

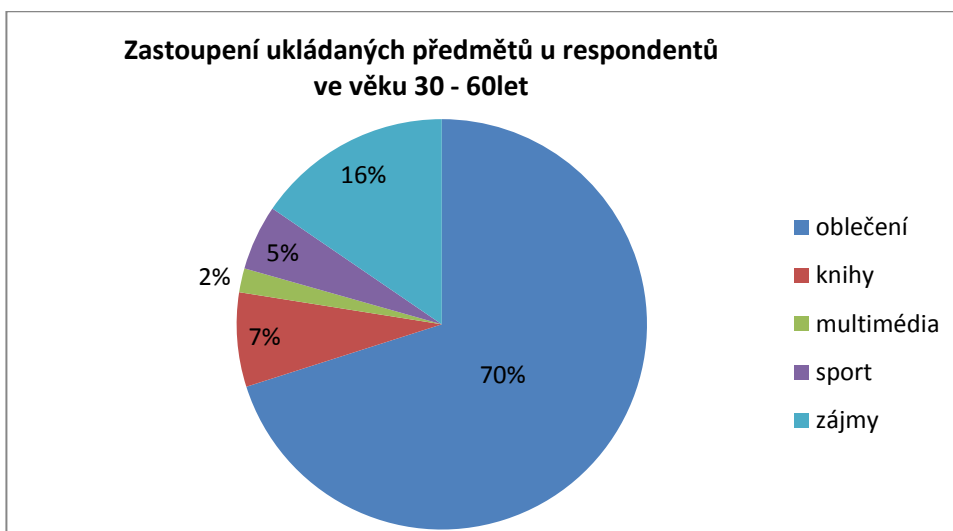
je celobytový průměr). Zájmové potřeby dosahují celobytového průměru 13%, což je ovšem opět ovlivněno extrémní bytů č. 4 a 10. Odstraněním extrémů ze vzorků získáme průměr 6%. Pro rozlišení vlivu velikosti bytu na zastoupení zájmových potřeb však již nemáme dostatek dat a hodnoty uvedené v Tabulce 12 tudíž nejsou vypovídající.

B) DLE VĚKOVÉ KATEGORIE RESPONDENTŮ

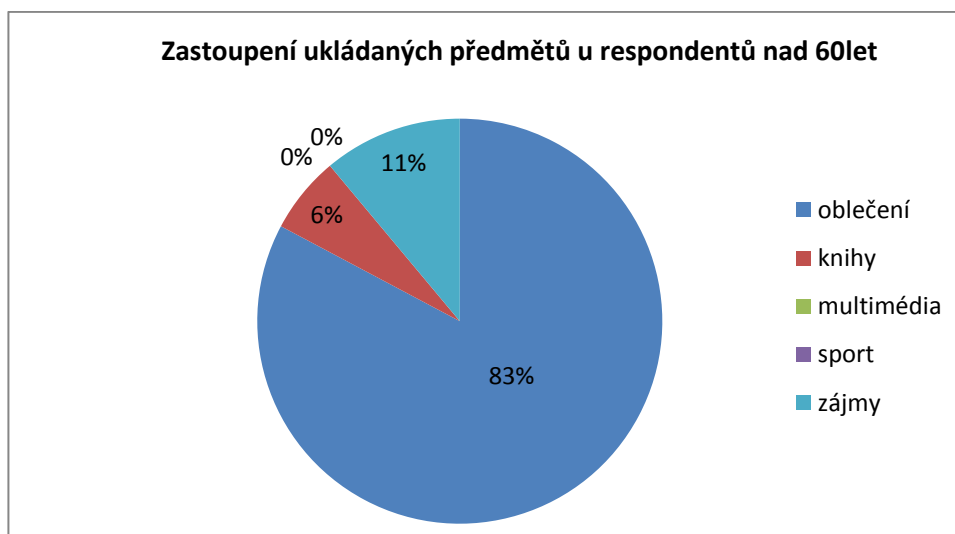
Obrázek 18 - Graf procentuálního zastoupení předmětů dle věkové kategorie

Přibližně polovinu všech ukládaných předmětů tvoří v bytech mladých lidí oblečení. Sportovní vybavení se jeví jako druhá nejvíce zastoupená položka, avšak je opět nutné počítat s extrémem bytu č. 8, v němž sportovní potřeby tvoří 78% ukládaných předmětů.

Obrázek 19 - Graf procentuálního zastoupení předmětů dle věkové kategorie

Lidé v této věkové kategorii mají dle průzkumu výrazně více oblečení, než lidé mladší, vlastní také více multimédií. Zastoupení zájmových potřeb je srovnatelné, zatímco knih skladují méně.

Obrázek 20 - Graf procentuálního zastoupení předmětů dle věkové kategorie

Dle výsledků respondenti z třetí věkové kategorie nevlastní žádná multimédia ani sportovní potřeby. Vlastní také nejméně knih, ale nejvíce oděvů.

Z grafů vyobrazených v této části získáváme velice zajímavé informace o rozdílnostech ve skladbě ukládaných předmětů mezi generacemi. Ve všech věkových kategoriích je skladováno nejvíce oblečení. Za zmínku stojí, že s rostoucí věkovou kategorií roste i zastoupení ukládaného oblečení. Přesně naopak je tomu u skladování sportovních potřeb a knih, jejichž zastoupení s věkem respondentů klesá.

5.3.3 OBJEM ÚLOŽNÉHO PROSTORU A UKLÁDANÝCH VĚCÍ NA OSOBU

Tabulka 13 - Objem úložného prostoru a předmětů na osobu

Byt	počet obyvatel	Objem ukládaných předmětů (m3)	Objem prostor (m3)	Objem předmětů na 1 osobu (m3)	Objem úložného prostoru na 1 osobu (m3)
1	2	12,30	13,44	6,15	6,72
2	2	3,58	4,26	1,79	2,13
3	2	10,84	13,42	5,42	6,71
4	2	6,46	6,76	3,23	3,38
5	2	6,09	6,62	3,05	3,31
6	1	2,77	3,95	2,77	3,95
7	2	5,94	6,67	2,97	3,34
8	1	1,66	4,80	1,66	4,80
9	2	4,77	5,71	2,39	2,86
10	2	5,22	7,07	2,61	3,54
PRŮMĚR		5,96	7,27	3,20	4,07

Jak již bylo uvedeno, nejvíce úložných prostorů se nachází v bytech 1 a 3 jelikož oba disponují šatnou. U těchto bytů je tedy také nadprůměrný objem úložišť na osobu. U ostatních bytů není odchylka od průměru zvlášť vysoká. Můžeme tedy uvažovat, že každý člověk má průměrně 4m³ úložného prostoru, v nichž skladuje 3,2m³ předmětů.

5.3.4 HODNOCENÍ SPOKOJENOSTI

Tabulka 14 - Spokojenost s úložnými prostory

		Průměrná spokojenost
Kategorie bytu	KAT 1	1,67
	KAT 2	2,5
	KAT 3	2,5
Věková kategorie	KAT 1	1,73
	KAT 2	2,44
	KAT 3	1,22

Celková spokojenost s úložnými prostory dosáhla bodu 2, tedy spokojen. Nejméně spokojeni jsou respondenti s přehledností úložišť a nejvíce s jejich polohou. Vliv na spokojenost má i kategorie bytu – ve větších bytech jsou respondenti

s ukládáním méně spokojeni, což je zřejmě zapříčiněno vyšší zaplněností prostor jak vyplývá z průzkumu (Obrázek 11).

Menší míra spokojenosti u respondentů druhé věkové kategorie opět spíše souvisí s velikostí bytů těchto zástupců a tudíž není možné ji srovnávat.

6 DISKUZE

„Předmětné prostředí prochází vývojem. Do domácností přicházejí předměty, které byly v době stavby neznámé. Dnešní nově stavěné byty a dimenzované úložné prostory budou sloužit v konstelacích, které se budou od dneška lišit. Proto je žádoucí, aby vnitřní objemy úložných prostorů byly variabilní, aby poskytovaly možnost zaměnitelnosti vnitřního vybavení a umožňovaly doplňování dalším úložným zařízením. Při stanovování potřeb objemů úložných prostorů je potřebné vycházet z počtu všech členů domácnosti.“¹⁵

Diskusi začínám citací z knihy, která je jedním z pilířů dnešního poznání nejen o úložných prostorech a jejich objemech. Z tohoto důvodu budu své výsledky porovnávat s informacemi z této publikace. Citace uvádí změnu ukládaných předmětů, ke které od roku 1977 nepochybně došlo – v našich bytech se hromadí stále větším množstvím elektrotechniky, abychom si přečetli knihu již „knihu“ nepotřebujeme, máme nejrůznější sportovní vybavení a tak dále.

Z průzkumu Institutu hygieny a epidemiologie v roce 1971 vyplývá, že 27% z celkového objemu ukládaných předmětů v bytě jsou oděvy. Bohužel jsem nenalezla bližší informace k tomuto průzkumu a je tedy téměř bezpředmětné porovnávat tato data s výsledky průzkumu uvedeného v této práci. Přesto, graf vyobrazený na obrázku 14 uvádí, že oděvy tvoří 63% ukládaných předmětů. Ačkoliv se průzkum nevěnoval všem skupinám předmětů, trůfám si tvrdit, že se zaobíral jejich převážnou většinou (mimo kuchyňské potřeby) a tedy si dovoluji usoudit, že se od roku 1971 podíl oděvů mezi ukládanými předměty navýšil.

Další průzkum uvedený v publikaci uvádí, že v roce 1969 stačilo pro umístění celoročního šatníku jedné osoby 180cm šatní tyče. To odpovídá přibližně 1,5m³. V průzkumu uvedeném v této práci se však dostáváme k průměrné hodnotě 2,2m³ oděvů na osobu. S přihlédnutím k informacím, že mnozí respondenti ukládají své sezónní oblečení mimo obytnou plochu bytu, je zřejmé, že nynejší celoroční šatník zabírá více objemu než před téměř padesáti lety.

¹⁵ KITTRICHOVÁ, Emanuela a Stanislav DLABAL. Nábytek, člověk, bydlení: základy navrhování nábytku a zařizování bytových interiérů. Vyd. 1. Praha: Ústav bytové a oděvní kultury, 1977.

4. Nábytek úložný
- 4.1. - hloubka = 60 cm: velký úložný prostor — Šatníky (prádelníky), úklidové skříně
- 4.2. — hloubka > 60 cm: malý úložný prostor — knihovna, prádelník (osobní), příborník, sekretář, univerzální skříň, botník
5. Nábytek kuchyňský
- délka pracovní sestavy vč. základních spotřebičů (sporák, chladnička)

U nábytku úložného hl<80 cm se předpokládá výška 250 cm, tj. na celou výšku místnosti. Počtem kusů úložného nábytku ad 4.2 (malý úložný prostor) se rozumí počet dílců o objemu 0,22 nV (tj. cca 0,90 x 0,40 x 0,60 m), jež mohou být součástí nábytkové jednotky nebo systému.

U nábytku kuchyňského uvedené hodnoty odpovídají za předpokladu, že stolová chladnička slouží i jako odklad ke dřezu.

Domácnosti jednotlivců

11 — muž (žena), mladý věk

12 — muž, střední až starší věk

13 — žena, střední až starší věk

domácnost	nábytek									
	stolový		2 sedací		3 lehací		úložný			5 kuchyňský
	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2		
	ks	ks	ks	ks	ks	ks	bm	ks	m ³	
1.1	\	1-2	2-3	1	1	t	1,50	4	0,88	0,90-1,20 ³
1.2	1-2	2-3	4	2	1	1-2	1,80	8	1,76	1,20-1,50
1.3	1-2	2-4	4-5	2	1	1-2	2,10	8	1,76	2,40
0	1	2	4	2			1,80	m ³	1,47	1,50

rezerva jako samostatný předmět (lehátko apod. i jako součást sedacího nábytku ad 2.2

možná forma „skříně na vaření“

Obrázek 21 - Potřeba nábytku v různých domácnostech

Domácnosti 2-Členné

11.1 — manželé, mladý věk (začínající domácnost)

11.2 — bezdětní manželé, střední až starší věk

11.3 — matka + dospívající dítě

domácnost	nábytek									
	1 stolový		2 sedací		3 lehací		1 úložný			5 kuchyňský
	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2	4.1	4.2		
	ks	ks	ks	ks	ks	ks	bm	ks	m ³	
11.1	1-2	3-4	4	2	2	1-2	2,40	10	2,20	1,50
11.2	2	4	6	2-3	2	1-2	3,00	11	2,42	2,40
11.3	2-3	4-5	6-7	2-3	2	1-2	2,70	11	2,42	2,40
0	2	4	6	2	2		2,70	m ³	2,35	2,10

Obrázek 22 - Potřeba nábytku v různých domácnostech

Tabulka 15 - Objem úložných prostorů dle Obrázků 21 a 22

Domácnost	velký úložný nábytek	malý úložný nábytek	objem celkem (m3)
muž/žena, mladý věk	2,25	0,86	3,11
muž, střední až starší věk	2,70	1,73	4,43
žena, střední až starší věk	3,15	1,73	4,88
manželé, mladý věk	3,60	2,16	5,76
bezdětní manželé, střední až starší věk	4,50	2,38	6,88
matka + dospívající dítě	4,05	2,38	6,43
PRŮMĚR:			5,25

Tabulka 15 přepočítává hodnoty uvedené v Obrázcích 21 a 22 na objem pro srovnání s výsledky průzkumu uvedeného v této práci.

Tabulka 16 - Porovnání dat

Domácnost	objem prostor(m3)*	odpovídající byt	objem prostor(m3)**	rozdíl (m3)
muž/žena, mladý věk	3,11	8	4,80	1,69
muž, střední až starší věk	4,43			
žena, střední až starší věk	4,88	6	3,95	-0,93
manželé, mladý věk	5,76	2	4,26	-1,50
	5,76	9	5,71	-0,05
	5,76	10	7,07	1,31
bezdětní manželé, střední až starší věk	6,88	3	13,42	6,54
	6,88	7	6,67	-0,21
matka + dospívající dítě	6,43			
PRŮMĚR:			6,55	0,98

*data vycházející z publikace KITTRICHOVÁ, Emanuela a Stanislav DLABAL. Nábytek, člověk, bydlení: základy navrhování nábytku a zařizování bytových interiérů. Vyd. 1. Praha: Ústav bytové a oděvní kultury, 1977

**data vycházející z průzkumu uvedeném v kapitole 5

Tabulka 16 přiřazuje jednotlivým modelovým domácnostem byty s odpovídajícím osazenstvem. Mladý věk je považován za kategorii 1, střední až starší jako kategorie 2 a 3. Jako manželé jsou považovány i společně žijící páry.

Zprůměrujeme-li všechny domácnosti, získáme hodnotu 5,25m³ úložných prostorů na domácnost/byt. Tabulka 8 na straně 19 uvádí průměrnou hodnotu pro všechny byty 7,27m³. V tomto průměru jsou však uvedeny i domácnosti, které neodpovídají uvedeným modelům a proto je průměr počítán opětovně v tabulce 16 a to pouze z bytů odpovídajících modelovým domácnostem. Jak si můžeme všimnout rozdíl mezi objemy navrhovanými pro dané domácnosti v roce 1977 a objemy skutečně užívanými v roce 2016 není velký.

Obecně lze tedy konstatovat, že potřeba objemu úložných prostor se výrazně nezměnila, změnila se však skladba ukládaných předmětů, na kterou je nutné reagovat odpovídajícím úložným nábytkem s vhodným vnitřním vybavením.

7 ZÁVĚR

Problematika ukládání je značně složitá a individuální řešení jednotlivých úložných prostorů jsou výsledkem působení mnoha faktorů. Průzkum uvedený v práci tedy svým rozsahem není schopný odhalit všechny působící faktory, ať už se jedná o konkrétní úložné prostory či ukládané předměty. Jedná se však o základní sondu zabývající se tím, jak lidé ve svých domácnostech předměty uchovávají a které předměty uchovávají. Průzkum může posloužit jako zdroj informací pro další šetření, případně může být rozšířen. Získané poznatky jsou nezbytnou součástí vývoje úložných prostor a nábytku. Je však nutné si uvědomit, že nemají neomezenou platnost.

8 SUMMARY

The issue of storage spaces is really complicated. Individual solutions for storage spaces are the result of many factors. Research published in this work is not able to detect all of the factors because of its range. But it is a basic probe in how people store objects in their homes and which objects they store. The research may be a source of information for other investigations or may be extended. A gained knowledge is a necessary part of the development of storage spaces and furniture. However it is important to remember that the gained knowledge have not unlimited validity.

9 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] Antropometrie [online]. [cit. 2016-03-18]. Dostupné z: <http://www.n-i-s.cz/cz/antropometrie/page/34/>
- [2] BOZP info [online]. [cit. 2016-03-17]. Dostupné z:http://www.bozpinfo.cz/knihovna-bozp/citarna/tematicke_prilohy/ergonomie/ergonomie1.html
- [3] BRUNECKÝ, Petr, Boris HÁLA a Martin KOVAŘÍK. Nábytkářský informační systém "NIS". Brno: Ircaes, 2011
- [4] CONRAN, Terence. Úložné prostory a jejich uspořádání. V Praze: Slovart, c2006. ISBN 80-720-9805-5.
- [5] ČSÚ [online]. [cit. 2016-03-18]. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/shortUrl?su=5da0c67d>
- [6] Ergonomie obsluhy [online]. [cit. 2016-03-18]. Dostupné z: <http://www.n-i-s.cz/cz/ergonomie-obsluhy/page/277/>
- [7] FIŠEROVÁ, Hana. Úložné prostory. 1. vyd. Brno: ERA, 2006. Bydlíme. ISBN 80-736-6061-X
- [8] KITTRICHOVÁ, Emanuela a Stanislav DLABAL. Nábytek, člověk, bydlení: základy navrhování nábytku a zařizování bytových interiérů. Vyd. 1. Praha: Ústav bytové a oděvní kultury, 1977
- [9] Nábytkářský informační systém. <http://www.n-i-s.cz> [online]. [cit. 2016-03-17]. Dostupné z: <http://www.n-i-s.cz/cz/vseobecne-pozadavky/page/178>
- [10] Normy ČSN, EN. Nábytkářský informační systém [online]. [cit. 2016-02-06]. Dostupné z: <http://www.n-i-s.cz/cz/normy-csn-en/page/30/>
- [11] SLOBODA, Igor. *Malý byt*. 1. vyd. Brno: ERA, 2007. Bydlíme. ISBN 978-80-7366-093-2.
- [12] Úložný nábytek. Nábytkářský informační systém [online]. [cit. 2016-03-01]. Dostupné z: <http://www.n-i-s.cz/cz/ulozny-nabytek/page/37/>

10 SEZNAM OBRÁZKŮ A TABULEK

OBRÁZKY

- Obrázek 1 <http://residencestyle.com/wp-content/uploads/2015/02/staircase-design-ideas.jpg>
- Obrázek 2 <http://cdn.homedit.com/wp-content/uploads/2014/10/classy-built-in-storage-entryway.jpg>
- Obrázek 3 <http://www.nimidesign.com/wp-content/uploads/2013/11/after.jpg>
- Obrázek 4 http://img.edilportale.com/product-thumbs/b_prodotti-115912-relda817ba068a0453db57db72b9aeebe5f.jpg
- Obrázek 5 http://img.edilportale.com/product-thumbs/b_prodotti-52822-rel33abc8d36aaf4d32843630a4127617a6.jpg
- Obrázek 6 http://img.edilportale.com/product-thumbs/b_prodotti-85058-relbf7f265a0c1d4aed95a051aefccd5404.jpg
- Obrázek 7 <https://www.dedra.cz/images/products/large/DA83752-9f7c89a41739838dbb8edd87fdc90d22.png>
- Obrázek 8 http://emako.cz/cze_pl_Vesak-na-kravaty-pasky-saly--858_1.jpg
- Obrázek 9-20 *archiv autora*
- Obrázek 21 KITTRICHOVÁ, Emanuela a Stanislav DLABAL. Nábytek, člověk, bydlení: základy navrhování nábytku a zařizování bytových interiérů. Vyd. 1. Praha: Ústav bytové a oděvní kultury, 1977
- Obrázek 22 KITTRICHOVÁ, Emanuela a Stanislav DLABAL. Nábytek, člověk, bydlení: základy navrhování nábytku a zařizování bytových interiérů. Vyd. 1. Praha: Ústav bytové a oděvní kultury, 1977

TABULKY

Tabulka 1 ČSÚ [online]. [cit. 2016-03-18]. Dostupné z:
<https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/shortUrl?su=5da0c67d>

Tabulka 2 ČSÚ [online]. [cit. 2016-03-18]. Dostupné z:
<https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/shortUrl?su=4f8b6d02>

Tabulka 4-16 *Data vycházející z uvedených měření*

PŘÍLOHA

BYT Č. 1

Tabulka 17 - Byt č. 1

	Obytná plocha bytu (m ²)	Dispozice bytu	Počet obyvatel (respondenti + spolubydlíci)	Věková kategorie	Úložné prostory mimo obytnou plochu bytu
Byt č. 1	82	3+1	2+1	2	Ano
OBJEM UKLÁDANÝCH PŘEDMĚTŮ		OBJEM ÚLOŽNÝCH PROSTOR			
Ukládané předměty	Objem ukládaných předmětů (m ³)	Typ úložného prostoru		Objem úložných prostor (m ³)	
Oblečení a doplňky	9,80	Vestavný		6,24	
Knihy	1,64	Samostatný		7,20	
Multimédia	0,39	Celkem		13,44	
Sportovní potřeby	0,00	HODNOCENÍ SPOKOJENOSTI			
Potřeby zájmových aktivit	0,47	Rozměr ÚP	Přehlednost ÚP	Poloha ÚP	Průměr
		3	3	2	2,67

Ačkoliv se tento byt nachází v rodinném domě a disponuje sklepem a prostornou šatnou s vestavěným nábytkem, nejsou jeho obyvatelé se svými úložnými prostory příliš spokojeni. Nejvíce úložného prostoru v bytě zabírá oblečení a doplňky, jejichž objem je větší, než objem nábytku určeného pro jejich skladování. Funkčnost úložných prostor není narušena jen nedostatečnými rozměry. Nedostačující je také jejich přehlednost a poloha (plnému otevření dveří skříně brání lůžko – obrázek č. 24). Poměrně hodně prostoru zabírají také knihy, jež jsou uspořádány v několika prosklených knihovnách. Jejich přehlednost je však značně omezena, jelikož se knihy často nacházejí ve dvou řadách. Nespokojenost s úložnými prostory souvisí také s kvalitou jejich provedení, potažmo případným přetížením. Poměrně nové vestavěné prostory v šatně se potýkají se strženou šatní tyčí, značně prohnutými policemi a celkovým rozklížením konstrukce, v jehož důsledku není možné prostor uzavřít posuvnými dvěřmi. Potřeby zájmových aktivit se nacházejí v samostatném starožitném kredenci, ale také v kuchyňských skříňkách (jejich objem není započten). Nulový objem sportovních potřeb je způsoben jejich uskladněním ve sklepě, mimo obytnou plochu bytu. Zajímavým kusem úložného nábytku je restaurovaná historická truhla sloužící současně jako televizní stůl.

Obrázek 23 - Pohled do šatny

Obrázek 24 - Přeplněná šatní skříň

Obrázek 25 - Ukládání knih ve dvou řadách

Obrázek 26 - Další z knihoven v bytě č. 1

BYT Č. 2

Tabulka 18 - Byt č. 2

	Obytná plocha bytu (m ²)	Dispozice bytu	Počet obyvatel (respondenti + spolubydlíci)	Věková kategorie	Úložné prostory mimo obytnou plochu bytu
Byt č. 2	38	1+1	2+0	1	Ne
OBJEM UKLÁDANÝCH PŘEDMĚTŮ			OBJEM ÚLOŽNÝCH PROSTOR		
Ukládané předměty	Objem ukládaných předmětů (m ³)	Typ úložného prostoru		Objem úložných prostor (m ³)	
Oblečení a doplňky	3,03	Vestavný		0	
Knihy	0,17	Samostatný		4,26	
Multimédia	0,04	Celkem		4,26	
Sportovní potřeby	0,05	HODNOCENÍ SPOKOJENOSTI			
Potřeby zájmových aktivit	0,29	Rozměr ÚP	Přehlednost ÚP	Poloha ÚP	Průměr
		2	3	2	2,33

Tento malý byt v rodinném domě slouží mladému páru jako přechodné bydlení. Částečné vybavení bytu, které je součástí pronájmu a obyvatelům se příliš nezamlouvá je uschováno za závěsy, které zakrývají celou stěnu pokoje. Obrázek č. 28 dokládá, že závěs nezastírá pouze nevhodný nábytek - vzniklý prostor nabízí mnoho úložných míst, která běžně zůstávají skyta. Předměty jsou zde ukládány do dvou šatních skříní, komody a dále volně či v krabicích, kde je značný problém s usazováním prachu.

Obrázek 27 - Otevřená knihovna s vystavenými předměty

Obrázek 28 - Úložné prostory za závěsem

BYT Č. 3

Tabulka 19 - Byt č. 3

	Obytná plocha bytu (m ²)	Dispozice bytu	Počet obyvatel (respondenti + spolubydlíci)	Věková kategorie	Úložné prostory mimo obytnou plochu bytu
Byt č. 3	67	2+1	2+0	2	Ne
OBJEM UKLÁDANÝCH PŘEDMĚTŮ			OBJEM ÚLOŽNÝCH PROSTOR		
Ukládané předměty	Objem ukládaných předmětů (m ³)	Typ úložného prostoru		Objem úložných prostor (m ³)	
Oblečení a doplňky	8,80	Vestavný		10,79	
Knihy	0,55	Samostatný		2,63	
Multimédia	0,07	Celkem		13,42	
Sportovní potřeby	1,02	HODNOCENÍ SPOKOJENOSTI			
Potřeby zájmových aktivit	0,40	Rozměr ÚP	Přehlednost ÚP	Poloha ÚP	Průměr
		3	3	1	2,33

Malá šatna a vestavný úložný prostor pod stropem chodby utváří největší úložiště v bytě. Samostatného nábytku v tomto starém bytě v centru města mnoho nenajdeme. Opravdu vysoké stropy poskytují dostatek úložišť, avšak velice špatně dostupných a nepřehledných, což vede respondenty k nespokojenosti také s rozměrem úložných prostor. Zděná šatna je vybavena množstvím polic a šatní tyčí a slouží především k ukládání šatstva.

Obrázek 29 - Uzavřená knihovna + ukládání multimédií

Obrázek 30 - Pohled do prostoru malé šatny

BYT Č. 4

Tabulka 20 - Byt č. 4

	Obytná plocha bytu (m ²)	Dispozice bytu	Počet obyvatel (respondenti + spolubydlíci)	Věková kategorie	Úložné prostory mimo obytnou plochu bytu
Byt č. 4	105	3+1	2+1	2	Ano
OBJEM UKLÁDANÝCH PŘEDMĚTŮ			OBJEM ÚLOŽNÝCH PROSTOR		
Ukládané předměty	Objem ukládaných předmětů (m ³)	Typ úložného prostoru		Objem úložných prostor (m ³)	
Oblečení a doplňky	3,19	Vestavný		1,80	
Knihy	0,25	Samostatný		4,96	
Multimédia	0,12	Celkem		6,76	
Sportovní potřeby	0,39	HODNOCENÍ SPOKOJENOSTI			
Potřeby zájmových aktivit	2,51	Rozměr ÚP	Přehlednost ÚP	Poloha ÚP	Průměr
		1	4	2	2,33

Přestože tento byt disponuje velkou plochou, není zde mnoho prostoru pro ukládání oblečení a tudíž je umístěno i v nábytkové stěně obývacího pokoje. Netradiční je tento byt také v tom, že k němu patří mnoho úložných prostor i mimo obytnou plochu. Kromě balkonu a lodžie disponuje také malou dílnou, špajzem, sklepem a garáží v blízkosti domu. Kromě malé vestavné knihovny a úložného prostoru pod stropem na toaletě zde najdeme jen samostatný nábytek.

Obrázek 31 - Ukládání oblečení a zájmových potřeb

Obrázek 32 - Ukládání šatstva v obývací stěně

BYT Č. 5

Tabulka 21 - Byt č. 5

	Obytná plocha bytu (m ²)	Dispozice bytu	Počet obyvatel (respondenti + spolubydlíci)	Věková kategorie	Úložné prostory mimo obytnou plochu bytu
Byt č. 5	65	2+1	2+1	1	Ano
OBJEM UKLÁDANÝCH PŘEDMĚTŮ		OBJEM ÚLOŽNÝCH PROSTOR			
Ukládané předměty	Objem ukládaných předmětů (m ³)	Typ úložného prostoru		Objem úložných prostor (m ³)	
Oblečení a doplňky	2,63	Vestavný		0,34	
Knihy	3,18	Samostatný		6,28	
Multimédia	0,18	Celkem		6,62	
Sportovní potřeby	0	HODNOCENÍ SPOKOJENOSTI			
Potřeby zájmových aktivit	0,1	Rozměr ÚP	Přehlednost ÚP	Poloha ÚP	Průměr
		4	3	1	2,67

V tomto bytě nenajdeme mnoho nábytku, který by podléhal novým trendům, či využíval nové technologie. Drobný historický nábytek však neposkytuje dostatek prostoru pro ukládání oblečení, který by mladé dámy obývající byt potřebovaly. Z toho důvodu je sezónní oblečení přemísťováno do sklepa, stejně jako sportovní potřeby. Nespokojené jsou také s kapacitou knihoven i jejich nepřehledností. Knihy jsou často umístovány ve dvou i více řadách.

Obrázek 33 - Vestavěná a samostatná knihovna

Obrázek 34 - Úložné prostory pro skladování oblečení + truhla ke skladování zájmových potřeb

BYT Č. 6

Tabulka 22 - Byt č. 6

	Obytná plocha bytu (m ²)	Dispozice bytu	Počet obyvatel (respondenti + spolubydlíci)	Věková kategorie	Úložné prostory mimo obytnou plochu bytu
Byt č. 6	35	1+1	1+0	3	Ano
OBJEM UKLÁDANÝCH PŘEDMĚTŮ		OBJEM ÚLOŽNÝCH PROSTOR			
Ukládané předměty	Objem ukládaných předmětů (m ³)	Typ úložného prostoru		Objem úložných prostor (m ³)	
Oblečení a doplňky	2,37	Vestavný		1,49	
Knihy	0,22	Samostatný		2,46	
Multimédia	0,00	Celkem		3,95	
Sportovní potřeby	0,00	HODNOCENÍ SPOKOJENOSTI			
Potřeby zájmových aktivit	0,18	Rozměr ÚP	Přehlednost ÚP	Poloha ÚP	Průměr
		1	3	3	2,33

Cihlový byt s typickou dispozicí panelového, včetně umakartového jádra nenabízí příliš mnoho prostoru k ukládání. Pokoj je vybaven samostatnými nízkými skřínkami a jednou skříní šatní. Vestavný úložný prostor pod stropem (Obrázek č. 35) je pro téměř 90 letou obyvateľku bytu v podstatě nevyužitelný.

Obrázek 35 - Špatně dostupný úložný prostor pod stropem

Obrázek 36 - Velká šatní skřín

BYT Č. 7

Tabulka 23 - Byt č. 7

	Obytná plocha bytu (m ²)	Dispozice bytu	Počet obyvatel (respondenti + spolubydlíci)	Věková kategorie	Úložné prostory mimo obytnou plochu bytu
Byt č. 7	40	1+1	2+0	3	Ne
OBJEM UKLÁDANÝCH PŘEDMĚTŮ		OBJEM ÚLOŽNÝCH PROSTOR			
Ukládané předměty	Objem ukládaných předmětů (m ³)	Typ úložného prostoru		Objem úložných prostor (m ³)	
Oblečení a doplňky	4,75	Vestavný		1,78	
Knihy	0,26	Samostatný		4,89	
Multimédia	0,00	Celkem		6,67	
Sportovní potřeby	0,00	HODNOCENÍ SPOKOJENOSTI			
Potřeby zájmových aktivit	0,93	Rozměr ÚP	Přehlednost ÚP	Poloha ÚP	Průměr
		1	2	2	1,67

Plocha malého bytu s jedním pokojem je v tomto případě rozdělena skříňovou příčkou, čímž v bytě vzniká poměrně hodně úložného prostoru. V oddělné části a předsíni jsou využity skříně s posuvnými dveřmi, které jsou méně prostorově náročné. Multimédia ani sportovní potřeby respondenti neukládají, což lze vysvětlit jejich věkem.

Obrázek 37 - Samostatná skříň k ukládání oblečení a zájmových potřeb

Obrázek 38 - Obývací stěna sloužící jako předěl místnosti, knihovna i k ukládání oblečení

BYT Č. 8

Tabulka 24 - Byt č. 8

	Obytná plocha bytu (m ²)	Dispozice bytu	Počet obyvatel (respondenti + spolubydlíci)	Věková kategorie	Úložné prostory mimo obytnou plochu bytu
Byt č. 8	37	1+1	1+0	1	Ano
OBJEM UKLÁDANÝCH PŘEDMĚTŮ		OBJEM ÚLOŽNÝCH PROSTOR			
Ukládané předměty	Objem ukládaných předmětů (m ³)	Typ úložného prostoru		Objem úložných prostor (m ³)	
Oblečení a doplňky	0,35	Vestavný		0,00	
Knihy	0,00	Samostatný		4,80	
Multimédia	0,01	Celkem		4,80	
Sportovní potřeby	1,30	HODNOCENÍ SPOKOJENOSTI			
Potřeby zájmových aktivit	0,00	Rozměr ÚP	Přehlednost ÚP	Poloha ÚP	Průměr
		1	1	1	1,00

Malý byt obývaný mladým mužem disponuje pouze dvěma velkými skříněmi a přesto téměř napůl prázdnými. Obsah skříní je zřejmý z výše uvedené tabulky – mimo sportovní potřeby, oblečení a minimum CD zde není nic ukládáno. Zájmové potřeby v podobě auta a motorky jsou uchovávány v garáži. (Pro zajímavost: dříve než respondent vlastnil garáž, přebývala motorka mimo sezónu v pokoji.)

Obrázek 39 - Šatní skříň s posuvnými dveřmi

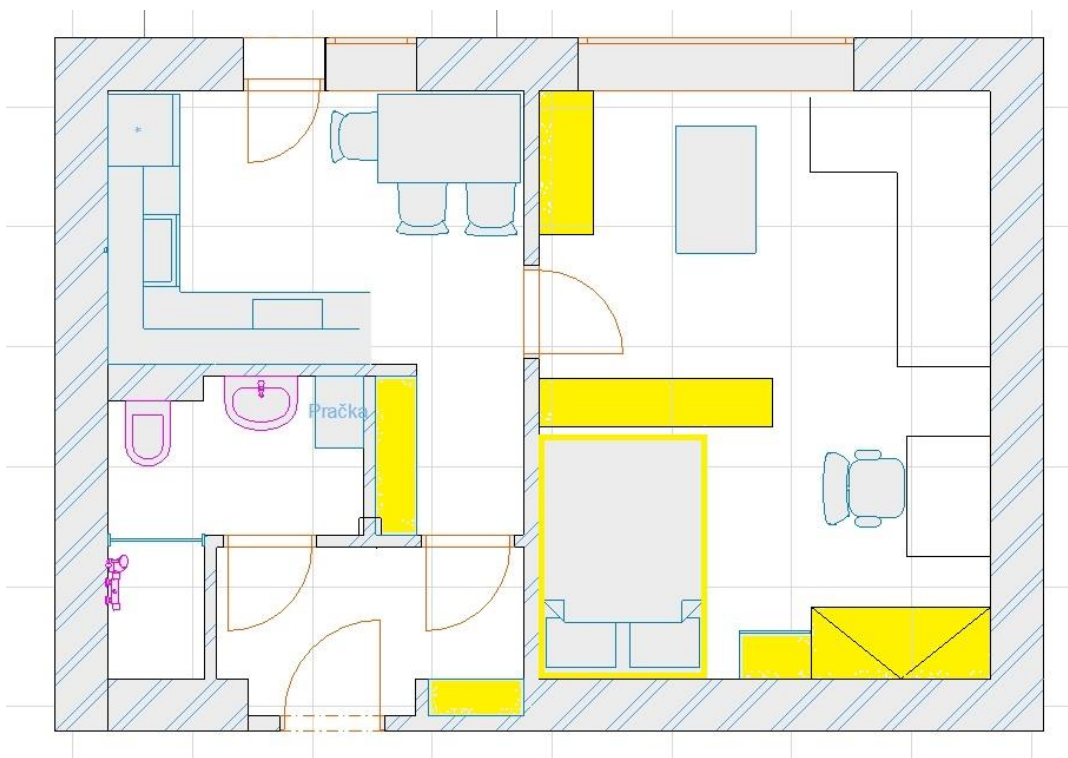
Obrázek 40 - Zde jsou uloženy sportovní potřeby

BYT Č. 9

Tabulka 25 - Byt č. 9

	Obytná plocha bytu (m ²)	Dispozice bytu	Počet obyvatel (respondenti + spolubydlíci)	Věková kategorie	Úložné prostory mimo obytnou plochu bytu
Byt č. 9	35	1+1	2+0	1	Ne
OBJEM UKLÁDANÝCH PŘEDMĚTŮ			OBJEM ÚLOŽNÝCH PROSTOR		
Ukládané předměty	Objem ukládaných předmětů (m ³)	Typ úložného prostoru		Objem úložných prostor (m ³)	
Oblečení a doplňky	3,50	Vestavný		1,22	
Knihy	0,78	Samostatný		4,49	
Multimédia	0,05	Celkem		5,71	
Sportovní potřeby	0,03	HODNOCENÍ SPOKOJENOSTI			
Potřeby zájmových aktivit	0,41	Rozměr ÚP	Přehlednost ÚP	Poloha ÚP	Průměr
		2	1	1	1,33

Úložné prostory tohoto jednopokojového bytu mi nebylo umožněno zdokumentovat. Byl mi však poskytnut půdorys, v němž jsou žlutě zaznačeny všechny úložné prostory v bytě (mimo kuchyňské). Byt tedy disponuje dvěma vestavnými skříněmi, třemi samostatnými, knihovnou a úložnými boxy pod postelí.

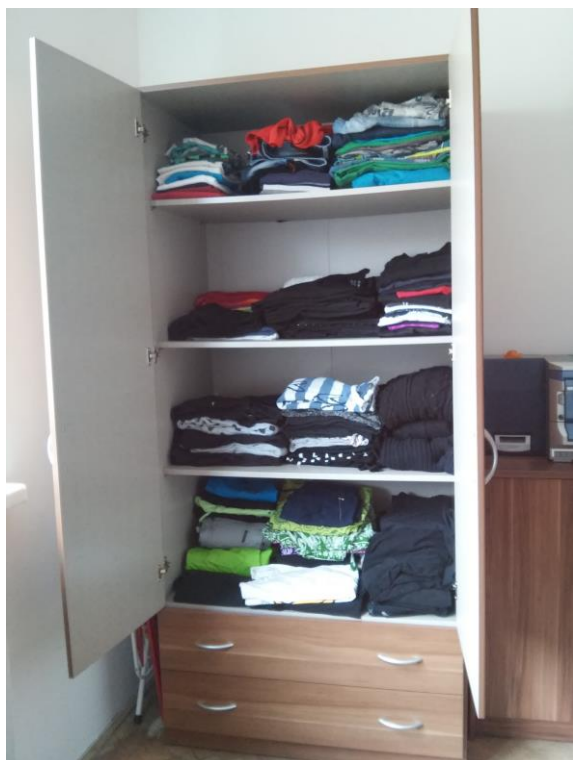
Obrázek 41 - Půdorys bytu, žlutě jsou vyznačeny úložné prostory

BYT Č. 10

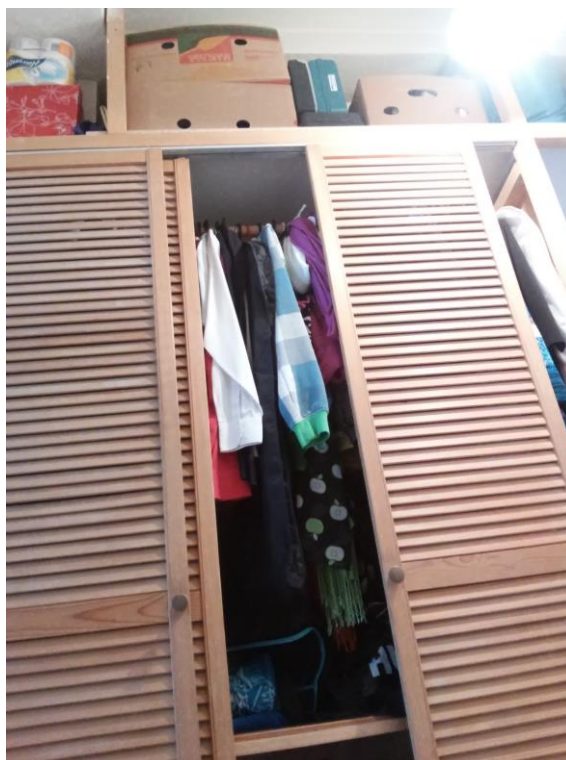
Tabulka 26 - Byt č. 10

	Obytná plocha bytu (m ²)	Dispozice bytu	Počet obyvatel (respondenti + spolubydlíci)	Věková kategorie	Úložné prostory mimo obytnou plochu bytu
Byt č. 10	39	1+1	2+0	1	Ne
OBJEM UKLÁDANÝCH PŘEDMĚTŮ		OBJEM ÚLOŽNÝCH PROSTOR			
Ukládané předměty	Objem ukládaných předmětů (m ³)	Typ úložného prostoru		Objem úložných prostor (m ³)	
Oblečení a doplňky	1,90	Vestavný		2,48	
Knihy	0,37	Samostatný		4,59	
Multimédia	0,01	Celkem		7,07	
Sportovní potřeby	0,73	HODNOCENÍ SPOKOJENOSTI			
Potřeby zájmových aktivit	2,21	Rozměr ÚP	Přehlednost ÚP	Poloha ÚP	Průměr
		1	2	1	1,33

Velké vestavné prostory umístěné v chodbě bytu po celé výšce tvoří důležité úložiště. Posuvné dveře nezabírají v úzké chodbě místo, avšak manipulace s nimi je poněkud obtížná a také skříň nelze otevřít více než z 1/3. Vzhledem k výšce stropů přes tři metry je i dostupnost a přehlednost těchto prostor poněkud horší. Dalším významným úložištěm jsou boxy pod postelí, které ukrývají potřeby zájmových aktivit.

Obrázek 42 - Samostatná šatní skříň

Obrázek 43 - Vestavné úložné prostory slouží k skladování oblečení a sportovních potřeb